

YBÜ Tıp Fakültesi Öğrenci Eğitiminde Robotik Cerrahi ile Örnek Uygulama

Ankara'da robotik cerrahiye ilk başlayan ekibe sahip olan YBÜ Tıp Fakültesi Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi diğer tıp fakültesi ve hastanelere örnek teşkil edecek bir uygulama başlattı. Tıp fakültesi 1'inci sınıftan başlayarak öğrenciler robotik üroloji ameliyatlarına girerek 3 boyutlu görüntü veren dev ekranlarda robotik ameliyatlarını canlı olarak izleyebiliyor. Uygulama hakkında sağlık dergisine bilgiler veren Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekan Yardımcısı ve Üroloji Anabilim Dalı öğretim üyesi Doç. Dr. A. Erdem Canda birinci sınıftan itibaren ikiyeşerli üçerli gruplar halinde öğrencileri ameliyathaneye aldıklarını ifade ederek, "öğrencilerimize, hasta hazırlığı, hastalıkla ilgili bilgi, neden ameliyat yapıyoruz, ameliyat öncesi hangi testleri yapıyoruz bunları anlatıyoruz. Ameliyat boyunca da bu üç boyutlu dev monitörlerden bir yandan ameliyatı yaparken bir yandan da ameliyat yaptığımız organla ilgili onlara anatomi ve klinik anatomi öğretiyoruz. Burada gerçek hayatı, gerçek dokuları, organları görüyorlar. Böbreklerin atar damarları toplar damarları nereden geçer, nasıl seyreder, örneğin böbrekteki kanser nasıl görünür, bu kanseri ameliyatla nasıl çıkartıyoruz onu görüyorlar. Dolayısıyla onlar için unutulmaz bir deneyim oluyor." dedi.

YBÜ Tıp Fakültesi Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi diğer tıp fakültesi ve hastanelere örnek teşkil edecek bir uygulama başlattı. Tıp fakültesi öğrencileri 1'inci sınıftan başlayarak robotik cerrahi ameliyatlarına girerek 3 boyutlu görüntü veren dev ekranlarda robotik ameliyatlarını canlı olarak izleyebiliyor. Uzman ekip ameliyatı yaparken bir yandan da öğrencilere ameliyatı yapılan organla ilgili anatomik bilgiler aktarıyor. Öğrenciler interaktif bir ortamda sorular da sorarak ameliyatla ilgili detayları öğrenebiliyorlar.

"Türkiye'de En Çok Ameliyat Yapan Ekiplerinden Biri Hale Geldik"

Sağlık dergisinin sorularını cevaplayan Doç. Dr. A. Erdem Canda, robotik cerrahiye Ankara'da ilk başlayan ekip olduklarını ve Şubat 2009'dan bu yana 700'e yakın sayıda ameliyat gerçekleştirdiklerini belirterek, "bu ameliyatların çoğu prostat kanseri ameliyatları. Ayrıca, mesane kanseri hastaları, böbrek kanseri hastaları, böbrek üstü bezi hastalıkları ile ilgili robotik cerrahi ameliyatları gerçekleştiriyoruz. Robotik cerrahi de şuan Türkiye'de en çok ameliyat yapan ekiplerinden biri hale geldik. Türkiye'nin hemen her şehrinde hatta çevre komşu ülkelerden de hastalarımız var. Bilimsel olarak da robotik cerrahide çok olumlu işler

yaptık. Artık konuşmacı olarak yurt dışındaki toplantılara çağırıyoruz. Kendi deneyimlerimizi yurt dışında-

Fakültesi hem İngilizce hem Türkçe tıp öğrencilerinden oluşmakta. Bu yıl 3'üncü sınıf öğrencilerimiz var,

Doç. Dr. A. Erdem Canda

ki meslektaşlarımızla da paylaşıyoruz. Robotik cerrahide yurt dışında aldığımız ödüller var. Bilimsel olarak da iyi bir noktaya gelmiş durumdayız." dedi.

Robotik cerrahi sırasında ameliyatı yapan kişinin robotik cerrahinin sağladığı avantajlar nedeniyle dokuları organları çok daha büyütür çok daha yakından görme şansına sahip olduğunu ifade eden Doç. Dr. Canda, "Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Tıp

seneye 4'üncü sınıf olacaklar ve kliniğe geçecekler. Robotik cerrahi sırasında ameliyatı yapan kişi robotik cerrahinin sağladığı avantajlar nedeniyle dokuları ve organları çok daha büyütür çok daha yakından görme olanağına sahip. Bizim ameliyathanemizde 3 boyutlu görüntü veren dev bir monitör var hatta ikincisi de var. Bu monitörlere ameliyat boyunca, ameliyat yapan cerrahin gördüğü bütün detayları yansıtıyoruz. Robotik

ameliyatlarımıza ilgi duyan ve öğrenmek için kendi meslektaşlarımız da, çevre hastanelerden, başka şehirlerden zaman zaman geliyorlar ve ameliyatları izliyorlar. Bir yandan ameliyatı yapıyoruz bir yandan da hem kendi arkadaşlarımıza hem de dışarıdan gelen arkadaşlara eğitim veriyoruz.” şeklinde konuştu.

“Öğrenciler İçin Unutulmaz Bir Deneyim”

Tıp fakültesi öğrencilerin yeniliklere ve teknolojik gelişmelere çok meraklı olduğunu ve ameliyatlara girme isteğinin kendilerinden geldiğini ifade eden Doç. Dr. A. Erdem Canda, “Bu talep daha çok öğrencilerden geldi aslında. Üniversitemizin öğrencileri gerçekten çok meraklı, yeniliklere teknolojik gelişmelere çok açık. Robotik cerrahi konusunda merkezimizin çok önemli ve bilinen merkez haline geldiğinin farkındalar. Dolayısıyla birinci sınıftan başlamak üzere öğrenciler robotik ameliyatları merak ettiklerini, izlemek istediklerini bize bildirdiler. Dekanımız sayın Prof. Dr. Selami Akkuş’un bilgisi dahilinde birinci sınıftan itibaren ikiyeşerli üçerli gruplar halinde öğrencilerimizi ameliyathanemize alıyoruz. Hasta hazırlığı, hastalıkla ilgili bilgi, neden ameliyat yapıyoruz, ameliyat öncesi hangi testleri yapıyoruz bunları anlatıyoruz. Onların anlayacağı dilde onların seviyelerinde basitleştirerek açıklıyoruz. Ameliyat boyunca da bu üç boyutlu dev monitörlerden bir yandan ameliyatı yaparken bir yandan da ameliyat yaptığımız organla ilgili onlara anatomi öğretiyoruz. Örneğin böbrek ameliyatlarında böbreğin

komşularındaki organlar hangileridir, onları anlatıyoruz. Kitaplarda bunları çizimler ve resimler üzerinden görme fırsatına sahipler ancak burada gerçek hayatı, gerçek dokuları görüyorlar. Dolayısıyla büyüterek gördükleri için çok daha keyifli bir şekilde ameliyatı izleyerek bunu öğrenme fırsatı sunuluyor. Böbreklerin atar damarları, toplar damarları nereden geçer, nasıl seyredir, örneğin böbrekteki kanser nasıl görünür, bu kanseri ameliyatla nasıl çıkartıyoruz onu görüyorlar. Dolayısıyla onlar için unutulmaz bir deneyim oluyor.” dedi. Yaklaşık 3-4 saat süren bir ameliyat boyunca ameliyata katılan 2 ya da 3 öğrenciye neredeyse birebir karşılıklı soru cevap biçiminde arkadaşça bir ortamda eğitimin verildiği ilk ve tek merkez olabileceklerini ifade eden Doç. Dr. A. Erdem Canda, “şuanda robotik cerrahi konusunda çok deneyimli hale geldik. Çok kompleks ameliyatları yapıyoruz. Her gün bu işi yapıyoruz. Artık diğer meslektaşlarımıza eğitim vermenin yanında öğrencilere de 3 boyutlu monitörleri kullanarak birinci sınıftan başlamak üzere anatomi, klinik anatomi, hastalık, hastalığın cerrahi tedavisi robotik cerrahi ile de neler yapabildiğimiz konusunda eğitim verip bu arkadaşlarımızın belki de ömür boyu akıllarından silinmeyecek bir deneyim yaşamalarına sebep olduğumuz için mutluyuz.” diye konuştu.

“Diğer Merkezler İçin de Örnek Teşkil Edebilir”

Öğrencilere yönelik yeni uygulamayı belirli bir standardizasyon içinde yapmaya çalıştıklarını ifade eden Doç.

Dr. A. Erdem Canda, “biz bu eğitimi gerek anestezi bölümü hocalarımızla konuşarak gerek dönem koordinatörümüzle konuşarak belli bir standardizasyon içinde yapmaya çalışıyoruz. Gelen öğrenci sadece ameliyathanede bizle diyalog içinde olmuyor ondan ayrı olarak anestezi bölümü, hemşirelik bölümü sterilizasyon bölümünden de gerekli değerlendirme ve desteği görüyor. Dolayısıyla kendimizce bir standardizasyon yapma sürecindeyiz. Diğer merkezler içinde örnek teşkil edebilir.” dedi.

“ABD’de Prostat Kanserlerinin Yüzde 80’den Fazlası Robotik Cerrahi ile Yapıldı”

Geçen yıl ABD’de prostat kanseri nedeniyle yapılan ameliyatların yüzde 80’den fazlasının robotik cerrahi ile yapıldığını belirten Doç. Dr. Canda, “bu sistem oturmuş durumda ve en fazla tercih edilen ameliyat yöntemi haline geldi. Biz prostat kanseri dışında mesane, böbrek kanserlerinde de oldukça fazla kullanıyoruz robotik cerrahiye. Türkiye’deki robotik cerrahi ile uğraşan merkez sayısı da sürekli artıyor ve giderek dünya standartlarına doğru bir gidiş var.” dedi.

Esra Pırıl Ağırbaş

“TIP BİR TUTKUDUR”

Uykumu açan göz kamaştırıcı ışıklarıyla soğuk bir odaydı beni bekleyen. Tam olarak neyle karşılaşacağımı bilmemenin ve yeni şeyler öğrenecek olmanın verdiği değişik bir heyecanla girdim ilk kez ameliyathaneye. Güler yüzüyle merhabalaşan hemşireden nerelere dokunmamam gerektiğini öğrenirken ameliyathaneyi tanımaya çalışıyordum. Gözlerim ameliyathanenin kapısına kaydığında içeri gelen hocalarımı gördüğümde daha stresli olmayı beklerken onların kıbar tavırlarıyla heyecanımı atmış daha rahat davranmaya başlamıştım.

Yarım saat dışarıda hastanın robotik ameliyata hazırlanmasını bekledikten sonra tekrar ameliyathanedeydim. Erdem hocanın hastanın hastalığıyla ve ameliyatla ilgili önemli noktaları anlattıklarını dinlerken ameliyathanenin aslında düşünüldüğü kadar stresli olmadığını hatta bazen orada bulunmanın keyifli olduğunu düşündüm.

Ameliyat başladığında farklı üniversitelerden gelen misafir hocalarla birlikte ameliyatı izleyeceğimiz ekrana odaklanmıştık. 1.sınıf olmanın verdiği her şeyi öğrenme isteğiyle can kulağıyla hocaları dinliyor öğrenmek için soruyordum. Öğrendiğimiz ve öğreneceğimiz teorik bilimlerin pratiğe dönüştüğünü görmek öğrenme şevkimi arttırmıştı. İyi ki tıp seçmişim dedim sağ tarafımda oturan misafir hocaya.

Ameliyat sonuna doğru insanların birbirini kolay kolay övmeyeceğini düşünen ben, misafir hocaların anatomi kitabı gibi gittiniz diyerek hocamızı övmesiyle bir kez daha ne kadar başarılı ve kıymetli hocalara sahip olduğum fikrimi pekiştirdim.

Ameliyat bittikten sonra herkes dağılırken ameliyathanede olan biten her şeyin en güzeli de ameliyat bittikten sonra masada yatan hasta artık kanser değildi. Temelinde insanlara yardım etmenin yattığı bu fedakar meslek ne kadar güzel ne kadar kutsaldı. Bir tutkuydu tıp benim için.

Esra Pırıl Ağırbaş

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Tıp Fakültesi
Dönem 1 İngilizce Tıp Öğrencisi